

רבקה גרין

רבקה גרין נולדה בפלונסק בשנת 1881. בת ראשונה אחרי שני בנים (אברהם ומיכאל). גבוהה הייתה משני אחיה ויפת-מראה. בילדותה לא הצטיינה במיוחד בלימודיה, ולא הייתה מעורבת כמו אחיה אברהם או דוד בשאלות של ציונות, יהדות, הגשמה עצמית וכו'. הייתה שקטה וחרוצה ותמיד עוזרת בבית. בשנת 1911, והיא בת שלושים, התחתנה עם אברהם לפקוביץ, שהיה מבוגר ממנה בשנים רבות וגר בעיר לודג'. אברהם היה תעשיין וסוחר אמיד והוא דאג לכל מחסורה. בגלל גילו היה דוד מכנה אותו "הזקן מלודג". דוד לא ראה את נישואיה בעין יפה. בביתם בלודג' דאגה רבקה תמיד לארח את בני משפחתה ולתמוך בהם חומרית. בביתם גרה שיינדל, עת למדה הוראה בלודג', וגם דוד התארח שם בעת ביקוריו בפולין לאחר עלייתו לארץ-ישראל בשנת 1906. בשנת 1926 חלה לפתע אברהם בעלה וכעבור זמן קצר נפטר. בשנה זו כבר לא היו בפלונסק אביגדור, דוד וצפורה וגם לא בנו של אברהם. בבדידותה החליטה רבקה לעלות לארץ-ישראל. בשנת 1929 עלתה רבקה לישראל וללא תמיכת איש התיישבה בשכונת בורוכוב בתל-אביב, שכונה שנוסדה רק שבע שנים קודם לכן. היא קנתה בית ברחוב בורוכוב, פינת רחוב המעורר, בית קטן וצנוע, אותו הרחיבה וטיפחה במשך השנים לפי יכולתה. צפורה, שראתה אותה בבדידותה, מצאה לשדך לה את יהודה הר-מלח, ידידו למקצוע של פרידמן-לבוב, בעלה השני של צפורה, איתו התחתנה בשנת 1928. יהודה הר-מלח, יליד 1880, היה מבוגר מרבקה בשנה בלבד, עלה לישראל בשנת 1922 לאחר שסיים תואר פרופסור לפיתוח קול בסנט-פטרסבורג ברוסיה (בשנת 1920), והיה ידוע כזמר אופרה מצליח, שהרבה להופיע באירופה ובמצרים. בשנת 1925 הוציא את התקליט הראשון של זמר עברי בארץ-ישראל והרבה להופיע עם פרידמן-לבוב בפני ציבורי עובדים שונים ובאירועים המוניים. גם יהודה, כמו פרידמן-לבוב, שהיה צעיר מיהודה בארבע שנים, היה נמוך-קומה, שיער מקריח על ראש עגלגל ומלא תזזית וידע במוזיקה עממית וקלאסית. עם חתונתם (ב-1931 בערך), והיא כבר בת חמישים, היו שתי האחיות לבית אביגדור גרין נשואות לזמרי אופרה ומורים למוזיקה ידועים בארץ-ישראל של שנות השלושים והארבעים. בביתם החדש והצנוע שבשכונת בורוכוב (גבעתיים של היום) הייתה רבקה עקרת-בית מסבירת פנים, שהרבתה לארח את הבנים והבנות של אחיה, את מרים וחיה, גאולה ועמוס, ושיכנה בביתם את אביה אביגדור גרין בעת שלא היה אצל אחותה צפורה בחיפה. משפחתו של צפרייר נלקין גרה בשכונת לביתם של יהודה ורבקה והוא זוכר אותם לטובה. "אביגדור היה שקט ולא מעורב" – אומר צפרייר – "ורבקה הייתה עקרת בית שהרבתה לארח את בני משפחתה". צפרייר זוכר כי דוד היה בא לבקר את אביו מדי פעם, ואז גם היה הולך לומר שלום לרחל נלקין, שגרה בשכונת "בתקופה שהיה הבית שלהם בשיפון – אביגדור גר במרתף ביתנו וגם אלינו היה בא דוד לבקר את אביו ותמיד, בהמשך, גם את רחל" – זוכר צפרייר, שרחל היא דודתו. בשנת 1942 נפטר אביגדור בשעה שגר אצל רבקה, ונקבר בבית-הקברות טרומפלדור. בן שמונים-ושש היה במותו. כעבור שלוש שנים, באפריל 1945, נפטר אברהם, האח הבכור לבית אביגדור גרין, וחמישה חודשים אחר-כך, בספטמבר אותה שנה (1945) נפטרה רבקה, והיא בת שישים-וארבע בלבד, ונקברה בנחלת-יצחק, לצד אחיה אברהם. יהודה המשיך להתגורר בדירתם בשכונת-בורוכוב עד קרוב לפטירתו בשנת 1960, והוא בן שמונים שנה.

לרבקה לא היו ילדים.

* ראה שכונת-בורוכוב – פרטים כלליים.